

Begrebet ungdom opstår i tiden efter Anden Verdenskrig. Ungdom har lige fra starten været knyttet til det at gøre oprør. Indtil da har ideen om, at der skulle være en indskudt livsperiode mellem barndom og voksenliv ikke for alvor været italesat. Man var med andre ord barn, indtil man blev voksen. Med generationen, der vokser op i 1950'erne, får man imidlertid en befolkningsgruppe, der er særlig optaget af at skabe sig en egen identitet. De nye unge ønsker at lægge afstand til barndommens uselvstændighed på den ene side og voksenlivets pligter og ansvar på den anden. Gennem musik, film og mode samler de unge sig om deres egen kultur, som defineres i opposition til forældre og andre autoriteter. Ungdomskultur bliver synonym med modkultur*. Og senere i slutningen af 1960'erne bliver ungdomsoprør et eget begreb, når unge rundt omkring i hele Europa og USA samler sig i massedemonstrationer mod alt fra krig til kapitalisme.

Det, at man som ung er optaget af at skabe sin egen identitet ved tydeligt at markere afstand til de voksne generationer, kalder den tyske pædagogik-professor Thomas Ziehe for *søgebevægelser*. De er en afgørende del af den proces, det er at blive voksen. Samtidig lever vi, ifølge Ziehe, i dag i en tid, der er præget af et voksende fokus på at skille sig ud fra mængden. For nogle vedkommende gør dette søgebevægelserne mere grænsesøgende eller ekstreme. I ungdomsfilmene spiller søgebevægelser ofte en afgørende rolle for handlingen og dens udvikling.

*

Modkultur: En ungdomskulturel livsstil, som ønsker at være i opposition til forældrenes livsstil

Antiautoritær: Når man gør oprør mod autoriteterne

I den svenske ungdomsfilm *Vi er de bedste* (Lukas Moodys-son, 2013) beslutter de tre 13-årige piger Bobo, Klara og Hedvig i Stockholm i 1982 at danne et punkband. De vil gøre oprør mod de populære piger i klassen, der forfængeligt dyrker discokulturens mere feminine udtryk. Punkkulturen opstod i 1970'erne, hvor den hurtigt gik fra at være en musikgenre til at blive en subkultur, der gennem provokerende mode, antiautoritære* holdninger og modstand mod det etablerede borgerskab blev synonym med ungdomsoprør.

forventninger. Når dette er opfyldt, kan man sige, at den unge er *reintegreret* og blevet voksen.

KARAKTERFREMSTILLING

Mens passagemodellen giver os redskaber til at analysere filmens grundlæggende konfliktstruktur uafhængig af tema, fortælleform og stil, finder vi hos den amerikanske filmforsker Murray Smith redskaber til at analysere måden filmene fremstiller sine hovedkarakterer på. Selvom Murray Smith fokuserer på fiktionfilmen, kan hans begreber også med stort udbytte anvendes på dokumentarproduktioner.

SYMPATISTRUKTUR

Ifølge Murray Smith skaber enhver filmfortælling en særlig *sympatistruktur* gennem måden, den fremstiller sine karakterer på. Han fremhæver to forhold, som er med til at skabe sympati for filmens karakterer hos tilskueren:

- Det første forhold er, at tilskueren skal have adgang til informationer om en karakter – til dette anvender han det engelske begreb *alignment**. Alignment bliver skabt ved, at vi følger en persons handlinger, og at personen optræder hyppigere i filmen end andre personer. Det bliver også skabt ved, at vi får adgang til en persons tanker og følelser, hvilket vi typisk kan få med nærbilleder, som viser personens udtryk og reaktioner samt subjektive kameraindstillinger, der viser en persons blik på og indtryk af sine omgivelser.
- Det andet forhold handler om graden af *troskab*, vi er i stand til at knytte til en person, afhængig af hvor nuanceret personen fremstilles. Dette kalder han for *allegiance**. Personer, der tegnes sort/hvidt, vil vi have sværere ved at knytte troskab til. Vi vil til gengæld i højere grad være loyale over for personer, hvis karaktertegnning er sammensat, og som fremstår moralsk bedre end andre. Dette forklarer også, at vi kan være loyale over for personer i film, der fx er på kant med loven, hvis de fremstilles nuanceret og foretager nogle moralske valg.

*

Alignment: Flugte med, fokusere på.

Allegiance: Troskab, loyalitet.